

8. Civilizācijas katastrofālās sprukas. Ceturtā esēja: Eiropas nolaupīšana

Eiropu nolaupīja divas reizes. Pirmo reizi nolaupīja virtuāli, godīgi un romantiski, otro reizi – reāli, bezgodīgi un vulgāri, varaskāri izmantojot Eiropas vecumdienu sirmā vecīguma bezspēcību. Pirmajā nolaupīšanā par latviešu klātbūtni nav nekāda informācija. Otrajā nolaupīšanā latviešu klātbūtne ir vēsturiski stingri fiksēta. Latvieši ietilpst laupījumā, un 99% latvieši par to ir ļoti gandarīti.

Pirmo reizi Eiropu nolaupīja tās pastāvēšanas pirmsākumā – mitoloģiskajā stadijā. Jeb var teikt civilizācijas un kultūras savdabīgajā embrionālajā stadijā, kad pati Eiropa kā subkontinentāls veidojums cilvēku apziņā vēl neeksistēja, bet eksistēja tikai mītos kā skaista jauna sieviete.

Otro reizi Eiropu nolaupīja tās pastāvēšanas nogalē, kad tā strauji tuvojās mūža vakara stundai. Ar to nepieciešams paklausīgi samierināties, jo katram ir savs sākums un gals jeb, kā teiktu itāļi, *finita la commedia* (izrāde beigusies). Vienīgi viss būtu labi, ja vecumdienu sirmā vecīguma bezspēcību ļauni neizmanto tuvojās savam galam, bet pirms nāves vēlas pēdējo reizi iztraktoties uz citu rēķina, jo nav spējīgi atstāt šo pasauli pašcienīgi un pieklājīgi jeb, kā latīņu valodā teiktu garīdznieks pie zārka, *abi in pace* (ej ar mieru).

Sengrieķu mitoloģijā ir sastopama Eiropa – fenīkiešu cara Agenora meita. Eiropas tēls mitoloģijā saistīts ar visa kosmosa - zemes, debess un pazemes - apvienošanu. Vārds “Eiropa” nozīmē „platacinā”, kas ir Mēness epitets.

Eiropas mitoloģiskajā biogrāfijā svarīgs notikums ir viņas nolaupīšana. Kā parasti, notikumu (mītu) atstāsta vairākos variantos. Populārākais variants ir šāds.

Eiropu iemīlēja Zevs. Lai Eiropu iegūtu sev par sievu, Zevs pārvērtās par baltu vērsi ar zelta rāgiem. Zevs ieradās Eiropas mājās, pie sevis pievilināja Eiropu, kura beigu beigās uzsēdās uz vērsa muguras. Zevs to tūlīt izmantoja, neatlaida Eiropu, pārpeldēja jūru un apmetās Krētas salā. Tur Eiropa viņam dzemdēja trīs dēlus – Minosu, Sarpedonu un Radamanfu. Vēlāk Eiropa kļuva Krētas cara Asterija sieva, un abi audzināja Zeva dēlus.

Mīts par fenīkiešu cara Agenora meitas Eiropas romantisko nolaupīšanu jau no antīkā laikmeta ir vilinājis visdažādāko tautu tēlnieku un gleznotāju iztēli. Mūsdienās ir pazīstams liels skaits darbu, kuros atspoguļojās Eiropas nolaupīšanas sižets. Drīkst droši apgalvot, ka Eiropas romantiskā nolaupīšana ir viens no iemīļotākajiem sižetiem pasaules mākslā. Šogad aprīlī Siguldā bija novada mākslinieku izstāde ar nosaukumu “Eiropas nolaupīšana”.

Eiropas nolaupīšanas aina ir redzama seno romiešu mozaīkās, Pompejas freskās un daudzu vāžu rotājumā. Eiropas nolaupīšanas mīts atspoguļojās arī viduslaiku mākslā; piemēram, Ovīdija darbu ilustrācijās. Eiropas nolaupīšanas romantiskajam sižetam pievērsās A.Dīrers, Rafaēls, Ticiāns, J.Basano, Dž.Vazari, P.Veronēze, J.Tintoreto, Rembrants, J.Jordans, A.Vatto.

Sižetu neaizmirsā arī 20.gadsimtā. Piemēram, Maskavā slavenajā Tretjakova galerijā var apskatīt Aleksandra Serova 1910.gadā gleznoto darbu. Visbiežāk gleznās vērsis ir balts. Serova gleznā vērsis ir sarkans. Esejas ilustrācijai izvēlējos darbu, kas drīzāk asociējās ar Eiropas reālo nolaupīšanu.

Otro reizi Eiropu nolaupīja amerikāņi 20.gadsimtā. Par Eiropas nolaupīšanu mēdz saukt ASV interešu realizāciju eiropiešu zemēs.

Tas ir process, kas aizsākās 20.gadsimta sākumā un praktiski joprojām turpinās. Vēl nav sasniegts galvenais mērķis. Bet galvenais mērķis ir tāds pats kā pirmajā nolaupīšanā. Respektīvi, no Eiropas visu vērtīgāko pilnā mērā aizvilināt uz Ziemeļameriku, kurai ir jākļūst par Rietumu civilizācijas un visas cilvēces garīgo un materiālo centru.

Tas ir process, kas balstās uz visdažādākā veida – politisko, ideoloģisko, ekonomisko, militāro, garīgās kultūras, diplomātisko, mediju u.c. – darbību. Tas ir process, kam tiek tērētas grandiozas dolāru summas un kas tiek veikts profesionāli visaugstākajā līmenī, izmantojot speciālos dienestus un vislabākās kvalifikācijas speciālistus. Tas ir process, par kuru Eiropas masu sabiedrība ir vāji informēta un izpratne par lietu patieso stāvokli joprojām ir ļoti niecīga pat labi izglītotu cilvēku aprindās. Tas ir process, kā rezultātā Eiropas kultūra ir sākusi šķēbīgi

deformēties, jo kultūras autori ir pamatīgi nozombēti. Tas ir process, kas ietilpst Rietumu civilizācijas katastrofā.

Bet tas ir arī process, kas tiek realizēts ar Dieva svētību. Un tas nav pārspilējums. Amerikāņu politiskajās aprindās ir plaši izplatīts viedoklis, ka Dievs ir licis viņiem glābt pasauli no pagrimuma, barbarisma un citām nelaimēm. Amerikāņu izredzētības ideja un dievišķā amerikāņu misija sevī ietver pārliecību par ASV kā universālu un ideālu sociālā un tikumiskā progresa valstisku modeli. Vēl ietver amerikāņu impērisku pašsajūtu par ASV laikmetu uz planētas. Amerikāņu pašapziņa attaisno viņu ekspansionismu. Tādējādi amerikāņiem nav nekādu sirdsapziņas pārmetumu par savu rīcību.

Amerikāņu politiskās elites hipertrofētā Dieva sūtņa apziņa izpaudās jau 19.-20.gadsimta mijā. Speciālajā literatūrā par Eiropas nolaupīšanu citē ASV senatora Alberta Beveridža runu Senātā 1900.gada 9.janvārī. Senators teica, ka amerikāņi ir apdāvināti ar progresa garu un spēju pārvarēt reakciju visā pasaulē. Dievs ir viņiem devis vadības prasmi, lai varētu vadīt mežonīgas un pagrimumā nonākušas tautas. Ja tas nebūtu dots amerikāņiem, tad visa pasaule atkal nonāktu barbarisma un tumsonības laikmetā. No planētas iedzīvotājiem Dievs ir izvēlējis amerikāņus un viņiem licis vadīt cilvēces garīgo atdzimšanu. Tāda ir dievišķā amerikāņu misija, kas "jeņķu" zemē tika popularizēta jau pirms simts un vairāk gadiem.

Aizvadītajā laikā principā nekas nav mainījies, - amerikāņu dievišķās izredzētības misija ir pilnā mērā saglabājusies un regulāri atspoguļojās politiskajās deklarācijās. Tā, piemēram, ASV prezidents Bils Klintons 1997.gada 7.februārī izteica šādu viedokli. Lai Ameriku sagatavotu 21.gadsimtam, amerikāņiem ir jākontrolē spēki, kuri vadīs pārmaiņas pasaulē un nodrošinās ASV svētās lomas izturību un drošību uz ilgiem laikiem. Cits ASV prezidents, R.Niksons, 1974.gada jūlijā skaidroja ASV atbildību pasaules pārvaldīšanā. Baltā nama slavenais ideologs Zbigņevs Bžezinskis 1997.gada 24.oktobrī Krievijas laikrakstā „*Независимая газета*” rakstīja: „Amerikāņu mīkstajai hegemonijai ir jāpārliecina citas valstis par to, ka izaicināt ASV nav nepieciešams. Ne tāpēc, ka tas pārāk dārgi izmaksās, bet gan tāpēc, ka nākas cienīt tās valsts likumīgās intereses, kura pretendē uz vadošo lomu vienā vai otrā Eirāzijas reģionā”.

Tātad citiem ir jāciena ASV par to, ka tā ir viņus nolaupījusi. Pravietiski vārdi, jo 99% latvieši tā arī pašlaik izturās pret amerikāņiem. Latvieši ir laimīgi, ka amerikāņi ir viņus nolaupījuši.

Amerikāņu dievišķās izredzētības slavināšanā unikālu meistarklasi sniedza ASV prezidents B.Obama runā Vestpointā 2014.gada 28.maijā. Runa piesaistīja pasaules psihiatru uzmanību, konstatējot parafrēzijas izteiktas pazīmes.

Plānveidīga un mērķtiecīga Eiropas nolaupīšana sākās I Pasaules kara laikā un būtiski ietekmēja Eiropas attīstību 20.gadsimtā. Piemēram, Eiropas visjaunāko laiku vēsturē tāda loma bija dokumentam ar nosacītu nosaukumu „Vilsona doktrīna”.

ASV prezidents no 1913.gada līdz 1921. gadam bija Tomass Vilsons. Viņš izstrādāja speciālu ideoloģisko dokumentu (doktrīnu), formulējot dzīves principus Eiropā pēc Antantes uzvaras I Pasaules karā. Vilsona doktrīnu izmantoja Versaļas miera konferencē 1919.gadā.

Doktrīnā centrālā loma ir principam par tautu pašnoteikšanos, katrai tautai dodot tiesības dibināt savu valsti. Galvenokārt tas attiecās uz Vācijas, Krievijas, Austroungārijas impērijas tautām.

Prezidents Vilsons un citi Antantes līderi ar uzvarētāju augstprātību Eiropas tautu likteni izšķīra vienpersonīgi, neprasot attiecīgo tautu viedokli un arī jauno valstu robežas nosakot pēc saviem ieskatiem. Piemēram, latviešu pārstāvji netika aicināti piedalīties Versaļas miera konferencē. Viņiem atļāva iesniegt dažādas pētiņas, kuras, iespējams, neviens nelasīja.

Kā zināms, Vilsona doktrīnas realizācijas gaitā savas valstis 1918.gadā ieguva arī Baltijas tautas igauņi, latvieši un lietuvieši. Lielbritānijas ārlietu ministrs lords Balfūrs latviešu Pagaidu nacionālajai padomei *de facto* apliecinājumu par LR izveidošanu izsniedza 1918.gada 11.novembrī - Vācijas kapitulācijas dienā. Tātad jau nedēļu pirms valsts proklamēšanas 18.novembrī. Taču *de jure* uzvarētāji LR atzina tikai 1921.gada 27.janvārī, jo baidījās no Krievijas. Tajā boļševiku vara varēja sabrukt, un Krievija varēja atgūt impērijas teritorijas pie

Baltijas jūras. *De jure* atzīšana tika vilcināta arī tādēļ, ka amerikāņu un citu Rietumu valstu politiķi ne visai ticēja aborigēnu spējai pārvaldīt savu valsti.

Mūsdienās pret Vilsona doktrīnu neangažētie speciālisti izturās negatīvi, jo Eiropā radās daudzi etniskā naida perēkļi. Tie joprojām sagādā milzīgas problēmas un asinsizliešanu. Tas, piemēram, attiecās uz Sudetas vāciešiem jaunizveidotajā Čehoslovākijā, Transilvānijas un Vojevodinskas ungāriem, Ukrainas un Baltkrievijas rietumu daļas iedzīvotājiem. Viņi automātiski kļuva par Čehoslovākijas, Rumānijas, Dienvidslāvijas vai Polijas pavalstniekiem.

Vilsona doktrīnas vājākie momenti bija pilnīga nerēķināšanās ar tautu gribu un etnisko situāciju attiecīgajā teritorijā. Tajā etniskie konflikti varēja pastāvēt jau agrāk, taču reālo vēsturisko situāciju politiķi neņēma vērā. Negatīvi atsaucās arī tas, ka uzvarētāji pilnīgi ignorēja zaudētāju (Vācijas, Austrijas, Ungārijas) intereses, kā rezultātā galu galā Eiropā visai drīz izraisījās jauns karš – II Pasaules karš.

Eiropas nolaupīšanā atsevišķu segmentu veido rietumeiropiešu ievilināšana masu kultūras tīklos. Par to tagad detalizēti var uzzināt vairākās grāmatās. Piemēram, F.Sandersa (*Frances Stonor Saunders*), Aleksandra Medvedjeva grāmatā. Pirms II Pasaules kara atmaskojošu grāmatu par amerikāņu kultūras politiku uzrakstīja izcilais krievu mākslas zinātnieks Igors Grabars. Tā saucas „Māksla gūstā” (*Искусство плену*). I.Grabars tolaik dzīvoja ārzemēs. Viņš manuskriptu nodeva kādai Rietumu izdevniecībai, kur tas tūlīt „pazuda”. Domājams, manuskriptu ieguva ASV specdienestī. Grāmata tika izdota PSRS 1964.gadā.

Amerikāņu ideologi lepojās ar paveikto. Tā tas, piemēram, Džozefa Naija rakstā „”Mīkstais” spēks un amerikāņu, un eiropiešu attiecības”. Viņš amerikāņu „mīkstajā” spēkā ieskaita arī masu kultūras politisko efektu. Masu kultūra apdullināja rietumeiropiešus. Dž.Naijs lepni min zilo džinsu, kokakolas, amerikāņu cigarešu lomu Rietumeiropas jauniešu zombēšanā. Amerikāņiem izdevās jaunatnei iestāstīt, ka minētā atribūtika simbolizē garīgo brīvību, patstāvību, neatkarību no buržuāziskās sabiedrības konvencionālajām vērtībām un normām. Amerikāņi pamatīgi samusināja Rietumeiropas jauniešus, kuri pret saviem vecākiem un vecvecākiem radikāli sadumpojās 1968.gadā.

Amerikāņi panāca, ka pēckara gados Rietumeiropas jauniešu apziņā eiropiskās vērtības un normas tika aizstātas ar amerikāniskajām vērtībām un normām. Amerikāņu ideoloģiskie misionāri nostiprināja galveno mītu; proti, uzskatu, ka cilvēka tieksme pēc brīvas pašrealizācijas ir svarīgākā dzīves sastāvdaļa. Amerikāņi veikli iemanījās ideoloģiski vienā veselumā apvienot izklaidi, biznesu, masu kultūru un zināmus garīgos ideālus, tādējādi radot specifisku un efektīvu ideoloģisko modeli cilvēku zombēšanai.

Dž.Naijs uzsver, ka masu kultūras grandiozā ietekme palīdzēja ASV sasniegt vismaz divus mērķus.

Pirmkārt, Rietumeiropas demokrātiskuma izkropļošanu. Zilie džinsi, kokakola, amerikāņu cigaretes eiropiešu masu apziņā sāka asociēties ar demokrātiskumu. Tas, protams, bija veiksmīgs demokrātiskuma izkropļojums.

Otrkārt, rietumeiropiešu straujā adaptācija amerikāniskajā popkultūrā ātri atspoguļojās Eiropas kultūras kopējā virzībā, - Eiropas kultūra sāka degradēties un sākās katastrofa.

Pēckara Rietumeiropas jaunā inteliģence balstījās uz tādiem amerikāniski triviāliem principiem kā brīva atraisītība uzvedībā, eksaltēts dzīvespriecīgums, maksimāla liberālisma demonstrācija, jauneklīgs enerģiskums un azarts, devīze būt jaunam pēc iespējas ilgāk.

Amerikāņu ideologi rietumeiropiešu artistiskajām aprindām iedvesa tendenci veidot jaunu mākslu, jauna mākslinieka tipu, himērisko ieskatu par daiļrades brīvību. Tas praktiski nozīmē, ka visu laiku ir jāticēš radīt kaut ko jaunu, neredzētu, fascinējošu. Nevis garīgums un morāle ir svarīgākais, bet gan pašmērķīga oriģinalitāte. Nevis talants ir galvenais, bet mākslinieka uzvedības un ārienes ekscentriskums. Mākslinieka vārds ir prece un brends. Liela nozīme var būt skandālam un tā reklāmai. Mākslas galvenais patoss ir radošā brīvība un mākslinieka brīvība. Mākslas galvenais kritērijs – vizuālā skatāmība. Pie mums viss minētais par laimi sāka indēt jaunatnes smadzenes krietni vēlāk - tikai pēc sociālisma sabrukuma.

Dž.Naijs lepojās ar socioloģisko pētījumu rezultātiem Eiropas valstīs. Pašlaik tikai viena trešā daļa no respondentiem iebilst pret ASV kultūras izplatību savā zemē. Pārējie pozitīvi izturās pret amerikāņu masu kultūru.

Tātad Eiropas nolaupīšana ir noritējusi sekmīgi. Eiropā ir panākta amerikāņiem izdevīga milzīga ideoloģiskā rezonanse. Arī uzvara „aukstajā karā” bija ASV ideoloģijas zināms panākums, kaut gan PSRS un sociālisma sistēmas sabrukumā visu izšķīra krievu politiskās elites nodevība.

ASV specdienestu organizētā ideoloģiskā darbība Eiropā sekmīgi turpinājās arī pēc sociālisma sistēmas sabrukuma, kad ASV ietekmes zonā nonāca Austrumeiropa un citas teritorijas. Ne velti Z.Bžezinskis minētajā 1997.gada 24.oktobra publikācijā atklāti raksta par ASV patiesajām interesēm: „Eiropas paplašināšana un NATO valstu skaita pieaugums atbilst amerikāņu politikas īslaicīgajām un ilglaicīgajām interesēm. Eiropa ar tās arvien plašākajām robežām veicinās amerikāņu ietekmes pieaugumu, bet tajā pašā laikā tas nenovedīs pie tik lielas Eiropas integrētības politiskajā ziņā, lai tā varētu izaicināt ASV ģeopolitiski svarīgos jautājumus.”

Tātad ES integrācijas dziļumam un vērienam ir jābūt mērenam, lai tas kalpotu ASV interesēm, bet nevis eiropiešu saliedētības velmēm. Saskaņā ar ASV plāniem ES nekad nedrīkst būt pilnīgi patstāvīgs ģeopolitisks spēks. ES tāpēc nav sava armija un ideāli patstāvīga ārpolitika.

ASV ideologi jau 20.gadsimta sākumā perfekti saprata vienu ļoti būtisku jautājumu. Viņi perfekti saprata garīgās kultūras perspektīvas ideoloģiskajā darbā. Viņi saprata, ka nevēlamu valstisko iekārtu un politisko sistēmu var sagraut ne tikai militāri un finansiāli, bet arī ideoloģiski, sagraujot attiecīgās zemes kultūras un morāles pamatus. Respektīvi, tas, kas pārvalda garīgo kultūru, patiesībā pārvalda visu valsti. Un tas var notikt bez tiešas attiecīgās valsts okupācijas.

ASV stratēģi saprata, ka ideoloģiskās cīņas lauks ir garīgā kultūra, un garīgās kultūras autori var būt amerikāņu ideoloģijas galvenie izpildītāji. Turklāt pašiem to neapzinoties. Turklāt neapzināti nonākot tādā situācijā, kad pret nacionālo īpatnību saglabāšanu vērsas paši attiecīgo nacionālo kultūru pārstāvji, bet nevis amerikāņi.

20.gadsimta sākumā amerikāņi ievēroja, ka visjaunāko laiku māksla var sekmēt ne tikai ideoloģisko efektu un reklamēt amerikāņu dzīves veidu, bet var dod arī peļņu. Jau kubisma periodā (20.gs.10.gadi) amerikāņi uzsāka mākslas tirdzniecību, uzpērkot eiropiešu kubisma autoru darbus un gūstot vēlāk milzīgu peļņu.

Saprotams, interese par modernistu mākslu bija mākslīgi uzpūsta. Kad, piemēram, sabruka PSRS, Rietumos neviens vairs nepirka krievu avangardistu gleznas. Jau 1990.gada 4.aprīlī *Sotby* izsolē netika pārdota neviena glezna, kuru autori bija Rodčenko, Ekstere, Maļeivičs u.c.

Interesanti, ka 20.gadsimta 30.gados amerikāņu ideologi centās izveidot pašiem savu mākslu, ar kuru garīgi savaldzināt pašmāju tautu un citas tautas, tādējādi radot reālu konkurenci Vecās Pasaules, proti, eiropiešu, mākslai.

Šajā ziņā tika realizēts ASV prezidenta F.Rūzvelta t.s. mākslas attīstības federālais projekts. Tas lielā mērā bija kaut kas līdzīgs slavenajam Ļeņina monumentālās mākslas propagandas plānam, kura realizācijā 20.gadu sākumā Pēterburgā un Maskavā aktīvi iesaistījās latviešu tēlnieki Teodors Zaļkalns un Kārlis Zāle.

Amerikāņu projekts izgāzās. Piemēram, glezniecībā t.s. reģionālisma stils faktiski bija naturālisma un deklaratīva patriotisma mistrojums Hitlera laika vācu glezniecības garā. Tāpēc amerikāņu ideologi nolēma balstīties uz eiropiešu, galvenokārt franču, autoriem.

Tiesa, amerikāņi patstāvīgi radīja tādu stilistisko novirzienu kā abstrakto ekspresionismu. Tā spilgts pārstāvis ir Daugavpilī dzimušais Marks Rotko. Viņa ražojuma kopijas tagad var apskatīt Daugavpils cietoksnī. 1952.gadā uz Parīzi atveda Džeksona Polloka darbus. Izstāde uz frančiem atstāja lielu iespaidu. Bet ar to nepietika, un amerikāņu ideologi sāka intensīvi apstrādāt eiropiešu radošo inteliģenci.

Savu ģeopolitisko mērķu sasniegšanai Eiropā amerikāņi izvēlējās tā dēvētā kreisā spārna māksliniekus, kuri aizrāvās ar marksisma, sociālisma idejām, principa „mākslu mākslai” dievināšanu, modernisma poētiku un stilistiku. Kreisā spārna mākslinieki publiski vērsās pret

kapitālistu alkātību, buržuāzijas mietpilsoniskumu, buržuāzijas primitīvo gaumi, garīgo seklumu u.tml.

Par amerikāņu ideoloģisko tarānu kļuva modernisti. Viņus jau pirms II Pasaules kara atbalstīja ASV valdība un finansēja valdības pierunātie ASV miljonāri. Amerikāņu miljonāri sāka celt arī izslavētos laikmetīgās mākslas muzejus – amerikāņu kultūras propagandas citadeles. Kā zināms, zombēto latviešu nepiepildītais sapnis arī ir skaista Laikmetīgās mākslas muzeja uzcelšana.

Acīmredzot amerikāņi naudu speciāla muzeja (zombētavas) celtniecībā iegulda tikai tajās zemēs, kurās sabiedrība ir garīgi pilnvērtīga un pretojās amerikāņu kulturoloģiskajai invāzijai. Turpretī tajās nožēlojamajās zemēs, kur inteligence pati enerģiski bāž galvu amerikāniskā postmodernisma smirdīgajā cilpā, kulturoloģiskajām karātāvām nauda netiek tērēta. To nav vērts darīt, jo vietējie teicami zombējās bez laikmetīgās mākslas muzeja.

1947.gadā tika izveidota ASV Centrālā izlūkošanas pārvalde (CIP). Tās direktors Allens Dalless mākslu apvienoja ar politiku un finansu kapitālu amerikāņu mērķu sasniegšanā.

1953.gadā ASV prezidents D.Eizenhauers parakstīja rīkojumu par ASV Informācijas aģentūras izveidošanu. Tās uzdevums bija izlūkdarbība savā valstī un ārzemēs, kā arī ASV politikas un amerikāniskā dzīves veida propaganda. Aģentūrai vajadzēja ar mākslas un publicistikas palīdzību parādīt, ka ASV politika sasaucas ar brīvības ieviešanu, progresu un mieru. Aģentūrai vajadzēja sludināt cerības uz brīvu mākslu arī sociālisma zemēs.

Pēc II Pasaules kara ASV taktikā dominēja vēlēšanās PSRS iespieties vispirms ar Rietumeiropas mākslu un tikai pēc tam ar pašu amerikāņu moderno mākslu. 1956.gada 26.oktobrī Maskavā atklāja Pikaso darbu izstādi, bet 1958.gadā Maskavā bija ASV mākslas izstāde.

Par zināmu uzvaru jeb etapa noslēgumu Eiropas nolaupīšanā var uzskatīt 1964.gadu, kad Venēcijas biennālē galveno balvu saņēma amerikāņu mākslinieks Roberts Raušenbergss. Cits etaps sākās 1982.gadā pēc ASV prezidenta R.Reigana slavenās runas Lielbritānijas parlamentā. Runa bija zināms signāls pretpadomju darbības jaunam posmam, kas noslēdzās ar sociālisma sistēmas sabrukumu 1989.-1991.gadā.

Pēc R.Reigana runas 1983.un 1984. gadā ASV izveidoja un sāka dāsni finansēt veselu rindu jaunu struktūru. Tā, piemēram, *National Endowment for Democracy, The International Republican Institute, National Democratic Institute for International Affairs, Center for International Private Enterprise, American Center for International Labor Solidarity.*

Taču amerikāņu ideoloģiskajā stratēģijā pats noderīgākais bija tas, ka kreisā spārna mākslinieki bija saprotami un psiholoģiski tuvi tādām sociālajam fenomenam kā proletariāts. Tātad sabiedrības visplašākajām ļaužu masām. Turklāt kreisā spārna mākslinieki savā retorikā akcentēja brīvības jēdzienu, kas ļoti patika darbaļaudīm.

Protams, mākslinieki patiesībā dedzīgi runāja par radošo brīvību, taču viņu radošajai brīvībai bija tikai viens solis līdz politiskajai brīvībai. Amerikāņu ideologi lieliski to saprata, un tāpēc viņi vispirms Rietumeiropas, bet vēlāk arī PSRS modernistus izslavēja par brīvības cīnītājiem un brīvības simboliem. Tādēļ nav jābrīnās, ka savā laikā PSRS visi mākslinieki disidenti bija abstrakcionisti. Viņi savus darbus radīja tajos stilistiskajos novirzienos, kurus neatzina padomju sociālistiskais reālisms. Amerikāņu speciālie dienesti to izmantoja un fetišēja.

Amerikāņu speciālie dienesti ne tikai “piarēja” modernistus, bet darīja visu, lai traucētu attīstīties, tā teikt, normālai mākslai. Rietumeiropā jau 20.-30.gados apzināti tika bremzēta mākslinieku pievēršanās figurālajai mākslai. Amerikāņi to varēja izdarīt samērā viegli. Lieta ir tā, ka Rietumeiropā dominēja galerijas, kuras bija mākslas attīstības galvenās struktūras. Galerijas bija mākslas dzīves centri, un tāda bija Rietumeiropas tradīcija. Taču amerikāņiem izdevās finansiāli kontrolēt galerijas, kuras savukārt materiāli atbalstīja tikai abstrakto mākslu – brīvības simbolu.

PSRS un citu sociālistisko valstu pastāvēšanas laikā minētās un citas amerikāņu organizācijas un fondi nevarēja darboties attiecīgo valstu teritorijā. Amerikāņu ideologiem labvēlīgāks stāvoklis radās 80.gadu otrajā pusē – „perestroikas” gados, kad nekavējoties tika atvērti dažādu ASV institūtu un fondu ofisi Krievijā, Ukrainā, Baltijas un citās republikās.

Piemēram, *National Institute for International Affairs* PSRS darbojās no 1989.gada un savā programmā vēlējās metodiski palīdzēt politiskajām partijām, sadarboties ar Augstākās Padomes deputātiem, sabiedriskajām organizācijām, vietējām pašvaldībām utt. Savukārt *The International Republican Institute* PSRS strādāja no 1989.gada un vēlējās piedalīties politisko partiju veidošanā, nevalstisko organizāciju attīstībā, parlamentāriešu apmācībā, sieviešu politisko līderu sagatavošanā, vietējo pašvaldību darbībā, federālisma principa ieviešanā valstī.

Krievijas Federācijas iekšējā dzīvē amerikāņi relatīvi netraucēti varēja iejaukties līdz 2006.gadam, kad tika būtiski ierobežota ārvalstu struktūru darbība valstī. Pret amerikāņu iejaukšanos valsts dzīvē jau no paša sākuma konstruktīvi vērsās vienīgi Baltkrievija.

Latvijā ar vietējās valdošās kliķes atbalstu un trimdā savervēto tautiešu vadībā legāli savu darbību izvērša Sorosa fonds. Plašu darbību aktīvi un mazāk legāli izvērša arī speciālo dienestu daudzas struktūras. Arī šo rindu autors savā laikā tika laipni aicināts uz daudziem dzīvokļiem Rīgā, kur pajauni amerikāņu puiši centās noskaidrot, ar ko nodarbojās Multikulturālisma centrs un vai amerikāņiem ir izdevīgi atbalstīt tā darbību. Specdienestu kurātori diplomāti Latvijā un Krievijā (vēstniecību otrie sekretāri) pat personīgi apmeklēja mūsu neparasto zinātnisko centru.

Neapšaubāmi, pēc II Pasaules kara Eiropas nolaupīšana notika arī ekonomiskajā jomā. ASV 1947.gadā izstrādāja speciālu programmu, t.s. Maršala plānu, materiālās palīdzības sniegšanai karā izpostītajai Eiropai. Maršala plāns tika realizēts 1948.-1952.gadā, kad Eiropa saņēma no ASV 17 miljardus dolāru. No minētās summas Lielbritānija saņēma 23 %, Francija – 20 %, pārējo – Vācija un Itālija.

Maršala plānu mūsdienās gan eiropiešu, gan amerikāņu speciālisti dēvē par ASV globālo ekspansiju. Piemēram, Rietumeiropas valstis iekārtas un materiālus iepirka ASV par Maršala plāna dolāriem. Nauda tāpat ar uzviju atgriezās mājās. Amerikāņi pārdeva novecojušu tehnoloģiju, un Eiropa nonāca tehnoloģiskajā atpaliecībā no ASV, kas nav pilnā mērā pārvarēta vēl mūsdienās.

Amerikāņi pēc II Pasaules kara, saprotams, tiecās nolaupīt ne tikai Rietumeiropu, bet arī Austrumeiropu. Tomēr Staļins to nepieļāva. PSRS spēja pretoties laupītājiem. PSRS amerikāņiem atdeva kara laika parādus, nepieņēma Maršala plāna naudu, nepiedalījās Pasaules valūtas fonda un Pasaules bankas izveidošanā.

Austrumeiropas nolaupīšana un mūsējo 99% gandarījums sākās tikai pēc sociālisma sistēmas sabrukuma. Dzīve laupītāju varā ir mūsu tagadne un rītdiena. Dzīve laupītāju varā ne visiem ir gandarījums. Tāpēc, viņus saudzējot, par šo dzīvi ir labāk klusēt. Tamlīdzīgu dzīvi kādreiz precīzi raksturoja Francijas prezidents Šarls de Goll. Viņš teica, ka amerikāņi ir eiropiešu dzīvi pārvērtuši par vasalizāciju. Arī LR ir vasaļvalsts.

Maz prieka ir arī no tā, ka ASV pati tagad ir nenovēršama kraha priekšā. Amerikāņi nekad nevarēs atdot savus kolosālos parādus. Viņi var vienīgi paildzināt savu finansiālo agoniju, regulāri uz planētas organizējot relatīvi lokālu asiņainu haosu. Savukārt mūsējiem nav tik daudz prāta, lai noietu malā, klusi nogaidītu un izvēlētos pareizāko pozīciju, lai neieveltos bezdibenī kopā ar aizokeāna kungiem. Rietumu politiķi kādreiz pilnīgi pamatoti bažījās par aborigēnu spēju pašiem pārvaldīt savu valsti. Uz latviešiem tas attiecas pilnā mērā.

Romantiskais mīts par Eiropas nolaupīšanu noteikti ir sava veida mistisks signāls. Tas ir sava veida pareģojums un lāsts subkontinentālās Eiropas liktenim – Eiropas reālajai nolaupīšanai. Reālā nolaupīšana ir reāli notikusi, un tas neapšaubāmi ir sākums zināmam galam, kuru akompanē demogrāfija, migrācija, inteliģences un elites pasionaritātes deficīts, cilvēciskā kapitāla vispārējā dekonstrukcija un degradācija, postcilvēku ģenēze.